

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 6.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Dojedinu brojevi stoje 10 para, a zastavani para 20.

Pitanja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilicne preplate, biti će povraćena. — Dretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Disma i novce treba šaljati „Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru“

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

N. V. Cesar Karlo na Soči.

LJUBLJANA, 23. Jučerašnji dan, najžešći jedanaeste bitke na Soči, Cesar je proveo na fronti, da prati tok teškog rvanja i da pregleda sve ustanove što su iza bojne fronte. Cesar, koji je stigao sa poglavicom generalnog štaba Arzom i ostalom pratnjom, odvezao se najprije k zapovjedništvu vojske na Soči, gdje je saslušao potanki izvještaj vojnog zapovjednika Boroevića. Zatim je krenuo na Ternovansku visoravan, gdje osobitu prigodu imao, da pregleda ustanove za njegovanje i odvoz ranjenika. Dirljivo je bilo gledati kako su se ranjenici sa fronte turali oko Vladara, dok su teško ranjeni davali da ih spuste na zemlju, samo da mogu Cesara vidjeti. Cesar je sa mnogima najsrdačnije govorio, hvalio ih i tješio. U daščari, poljske bolnice išao je od postelje do postelje, da oslovi ranjene i bolesne. Zatim se Cesar popne na jedno opažalište, gdje se nalazio na domaku neprijateljske artiljerije te mogao da prati bojeve na kraškoj visoravni. Dok je neprijateljska artiljerija najtežu vatru sipala, bijahu se u zraku letele. Dremda je neprijateljska artiljerija tukla skoro sve linije za prilazne fronte, pa i savu mjestu što su daleko iza naše fronte, ipak se Cesar hito da primakne bliže fronti.

Popodne Cesar se zadržao na opažalištu jednog artiljerijskog opažatelja, odakle mu je oko obuhvatalo prostor od Vrha do na jugu od Fajti Hriba. Vladar je sa najživljim interesom pratio bitku, koja je sve to silnija postajala. Protivnik je bijesnom vatrom tukao prostor oko Vodica. Popodne rasla je od časa do časa neprijateljska paljba protiv bregovitog kraja na istoku od Gorice, protiv prostora oko Solkana, Grazinje, Sv. Marka, Vertojbe, Bilje i kote 126 i južno odanle. Dva Caproni i nekoliko lakših talijanskih aeroplana prošlo je preko cesareva opažališta.

Iz ljeta neprijateljskih granata moglo se sa zadovoljstvom konstatovati, da se Talijanci još jednako i skoro svugdje bore radi naše prve linije. Cesar je više sati pratio na karti dirljivu sliku bitke; slušao je izvještaje koji su dolazili sa fronte, stao je u telefonskoj svezi sa vojnim zapovjednikom, slušao prijedloge i odlučivao. Tek pred večer Cesar ostavi opažalište. Vladar je sa divljenjem i priznanjem govorio o nadčovječnim naporima uložених četa. Noću krenuo Cesar natrag.

BEČ, 23. Cesar Karlo krenuo je 21 augusta na Soču, pa se danas u jutro povratio.

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

Jedanaesta bitka na Soči.

BEČ, 22. Službeno se javlja:

«22. augusta 1917».

Talijansko bojište:

Dan 21 augusta postao je jedan od najžešćih u povijesti vojske na Soči. Istočno od Kanala moralo se neprijatelju pustiti selo Vrh. Sve nastojanje

talijanaca, da protegnu svoj udar preko visova što su na jugu od tog mjesta, prošli su im najlavo. Dropade tako i više napada, što ih je protivnik preduzimao sa znatnim snagama na jugu od Deskle; tu se osobito odlikovala moravska ustaška pukovnija br. 25. Na istoku od Gorice i kod Bidje hrabri su branili zadržali pobjedno, kao predjašnjih dana, svoje najprednje opkope protiv iznova učestalih navala. Teški gubici i potpuni umor prignase popodne neprijatelja, da popostane u boju. Najteži se boj bio na kraškoj visoravni. Neprijatelj, kojega je podupirala artiljerijska vatra, kakvu je teško moguće nadmašiti, šiljao je od rana jutro do kasne večeri diviziju za divizijom protiv naših pozicija. Najžešći udar bio je uperen protiv oba krila tog odsjeka, protiv prostora između Fojti Hriba i Kostanjevice — gdje su ugarske c. i k. pukovnije br. 39 i 46, koji se na Krasu bore još od jeseni 1915 godine, novu slavu stekle — i protiv Medje-Vasi i Sv. Ivana. Rezultat tog dana odgovara sjajnom držanju četa i njihovih vojga. Ma da je u odbrani došlo do malih kolebanja, opet je uspjeh neosporno na našoj strani. Danas, otkada je počelo svičati, talijanske mase iznova navaljuju na naše pozicije na Krasu.

Kod vojne skupine feldmaršala baruna Conradia bila je borbena djelatnost više puta življa. U Val Sugani naši su izvidnički odjelci iznijeli 70 zarobljenika.

U preduzeću na sjevero-zapadu od Arstera, o kojemu smo jučer izvjestili, ostadoše u našim rukama 2 oficira, 150 ljudi i 3 mitraljeze.

Na zapadu od Gardskog jezera naše su čete zauzele, poslije žestokih bojeva, neprijateljsko uporište.

BEČ, 23. Službeno se javlja:

23. augusta 1917.

Talijansko bojište:

Ofenziva talijanske druge i treće armije na Soči nastavlja se sa najvećom žestinom. Najmanje 40 divizija navalilo je ova četiri dana između Avca i obale na naše linije. Dok je jučer između Vodice i Vertojbe, u sredini bojne fronte, skoro sama artiljerija djelovala, bitka se u odsječima na krilima tim ljucé nastavila. Kod Avca neprijatelj je po više puta uzalud navaljivao na naše čete, i svaki put bio je uzbijen; naprotiv uspjelo mu je na zaravanku Vrha da pokaže svoju veliku brojnu nadmoć, te steći zemljišta u južnom pravcu. Tu se borilo teško i uporno, prsa a prsa, oko svake stope zemljišta. Isto ovako živalo rvalo se o obe strane donje Vipave, osobito na kraškoj visoravni, gdje je Njegovo Veličanstvo Cesar i Kralj boravio među hrabrim četama. Sve jednako udarahu nove talijanske napadne kolone na tvrd bedem branilaca, a više puta već je naša budna artiljerija razbijala navalu. Gdje bi neprijateljju uspjelo da provali u naše opkope, otolen su ga pričuve bajunetom izbacale. U tim protunapadima stekli su trajnu slavu, među ostalim, bečki bataljon poljskih lovaca br. 21 i odjelci pukovnija br. 93 (Olmütz) i 100 (Krakov). Sve su pozicije na Krasu tvrdo ostale u našim rukama. Talijanske žrtve približuju se onima najkrvavijih bojeva na Soči.

Poglavica generalnog štaba.

tenanu izbrajati i ko da veze, niti k'niti prisumičivati, romonim i treskutljivim glasom kazivati sve i svaku, što mu se ono onda na kraljevju putu prigodilo, a da ne bi Marije Bikića, kakav bi se bio on osramoćen domu vratio, da se prije živ ne zakopa, i bez vune i bez omice? Tko je njemu mlađenački i momački ponos pred čitavim pukom i narčoom spasio, tu je on po svojoj dužnosti svojom družicom odabrao, ili nju, ili nikoga drugoga.

— Eto ti, moj Nikola, je li' da pogagja obradovana majka, da si se ti odumio ženiti i stare majčine želje ispuniti, da svojoj sreći i napretku sam i svojim na svome čvrste temelje podizaješ i postaviš? A je li stoga trebalo u hajduke bježati, ko da ti je crn obraz? Zar je Gagičevu ime sramotno, de snijme nijesi smio koračiti i gazdinskiim dvorima pristupiti, iz njeđara jabuku vaditi i na zajedničku im je kućnu stolicu položiti, da je uzimlje odabranica srca tvoga? — Kako, reku, plela, tako i nosila; što si odabrao, za se si odabrao, pa de mi se sađe smiri i kazuj svojoj majci, kađa ćeš, da to bude, a za ostalo se ne staraj. Ti se iznovice prijati k svojoj rođenoj braći, buđi njima brat ko i dosada, a svojoj ostarjeljoj majci oslon i utjeha njezinih istrošenih i srskanih kočurina, a još poraženije starosti.

— Kađa, majko? Nigđa, rođena majko! — očajno Nikola kriknu i čitav se potrese.

— Šta to govoriš, a glotnije beljezgaš? Tko to veli, da nikada?

— Djevojka, milosti mi! — grko se Nikola smijie.

— Ma Bikića gologuza, da oturkiva jabuku jakih Gagića! — ošovi se, ko povrijeđena u svome ponosu Mađa, sklisi mlađikovim skokom, ko da joj je tekak dvađeseta godina u krstacima.

Ostali izvještaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 22. i 23. augusta nalaze se u „Objavitelju Dalmatinskomu“.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 23. Glavni stan. 22 augusta: U Maroku preuzeo je Emir Abdel Malek krajem jula ofenzivu protiv Francuza, potukao ih je i zapremio Sefru, koje je mjesto udaljeno tri sata hoda od Feza. Abdel Malek maršira na Fez. Dućanstvo već počinje napuštati grad; Francuzi se žurno spremaju na odbranu.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 23. Izvještaj generalnog štaba, 22 augusta: Maćedonska fronta: Na svojoj fronti slaba pješadijska i mjestimice pješadijska vatra pomaknutih četa. Zapadno od Vardara, kod sela Ošina, naša je artiljerijska vatra zapalila neprijateljski municijski logor. Naši su letioci osuli uspjeshno bombama Voden, Lerin i otok Tasos.

Napad njemačkih letjelica na engleske utvrgene gradove.

BERLIN, 23. U noći prije 22 augusta jedna zračna eskadra naše mornarice napala je sa vidljivim dobrim uspjehom utvrgjena mjesta i vojne naprave na Humberu i u Lincolnskoj grofoviji i zaštitne bojne snage na engleskoj obali. Svi su se zrakoplovi povratili zdravi i bez gubitaka, unatoč neprijateljskoj odbrani.

Veliki poraz Francuza u Maroku.

MADRID, 23. «Correo Espanol» doznaje iz pouzdana izvora, da su Francuzi pretrpjeli kod Feza veliki poraz od Marokanaca.

Spomenica za mir prikazana Lloyd Georgiju.

BERN, 23. «Manchester Guardian» piše da je zadnjih dana predana Lloyd Georgeu spomenica, kojom se engleska vlada pozivlje, da nagje čim prije priliku da se zameatnu pregovori za pravedan i trajan mir.

Na spomenici se potpisalo blizu četvrt milijuna osoba i radničkih zadruga sa 900.000 članova.

N. V. Cesar Karlo državnom kancelaru Michaelisu.

BERLIN, 22. «Norddeutsche Allgemeine Zeitung» javlja: Cesar Karlo upravo je na čestitanje državnog kancelara ovaj telegram Michaelisu:

«Primitite, Preuzvišeni, Moju najvruču zahvalnost na Vašem čestitanju. Neka Svemogućim čim prije nagradi vjerno u ratu pobratimstvo Njemačke i Mojih država mirom dostojnim prinesenih žrtava. Karlo».

Car Vilim na fronti.

BERLIN, 22. Car Vilim boravio je danas kod svojih četa u Flandriji, da im izrazi svoju zahvalnost i priznanje za to što su pobjedno odbile engleske napade.

Požar u Solunu.

BERN, 22. Pariske i Lgonske novine pišu o požaru u Solunu: Radi jakog vjetrova požar se

— Ne odbija, majko, već da ne može, kađ se drugome vjerom zavjerila, a srecm isporučila! Vjera je obraz, a ljubav i obraz i blago, pa dok Bikićka da se ne sramuje svoga i gujevljina siromaštva, sramovala bi se nevjere, podmište i potkupe.

— A baš je to tvoja, je li Nikola, odluka, ili Bikićku ili nikoga?

— Baš tako, majo! Po srijedi je spašeni ponos, a da ne bi Marije, nigđa ga ja ne sustigoh, te dužnost, da joj za nj nadoknađim.

— E pa nek je tako, sinko! Mirno i spokojno snivaj veselo se ujutro diži, a ostalo prepusti ovim smrskanim i ispljukanim rukama, nu i snažnoj volji rođene svoje majke! — izdiže čelom dostojanstva i sigurnim pouzdanjem u svoju neslomljivu snagu i nepokoleblivu moć moć starica, i k svojoj se ložnici prikuči

Davno se Nikola nije slagje naspavao ni voljkiji sa svoje slamnjače žgijasio, što ono sutradan po razgovoru sa rođenom svojom majkom. Pričinu mu se, da mu iza vratnih žila oturili gotemu grimolu jađa i čemeru sa neispunjenih nada i želja.

Njegova je čvrsta odluka bila, da se za žive majke ne će ženiti, jer se na svoje oči uvjerio kod rođene svoje braće, da vatra prži, a ženidba otimlje majci njezino ranče. Gojila ga je, za nj se posrpila, iznemogla sjeđine u glavu signala, te na mahove i svoj je dušu nad ponore propasti nadzvirila, da joj porođu bude namjesnije i progoditije, a sađ ovo ni majčina ni od majke, već joj ga tugje i iz devetoga sela srcu otimlje, a ispred očiju joj očinji vid uklanja. Pobjavajuč se i svoju sinovsku snagu ne pouzda-vajuć, već da bi se i kod njega mogla slična sperići, ođgonio je Nikola od sebe napasti mlađosti, a nađ

strašno razmahao. Unatoč brzoj vojničkoj pomoći glasovita crkva Sv. Dimitrija na pola je uništena. Dogoreli moraju se smještavati po obližnjim selima. Dožar je bijesno još i jučer do podne; misli se da će ga se moći ograničiti.

Ođogogjen engleski parlament.

LONDON, 22. (Reuter). Parlament je ođogogjen do 16 oktobra.

„Fremden-Blatt“ o papinoj noti

«Fremden-Blatt» od 21. o. m. piše:

«Prva osnovna misao — da govorimo najprije o prijedlozima Svetog Oca — za mir, bila bi ta, da moralna snaga pravice potisne materijalnu snagu. Da se ovaj ideal mogne postići, treba da zavlada takav poredak, koji bi zajamčio državi sigurnost i uklonio opasnost da se ponovi svjetska katastrofa, kakva je današnja. Benedikt XV. stoga predlaže opće razoružanje, kojim bi se obrambena snaga naroda svela na onu mjeru, koja je nužna, da se može uzdržavati unutrašnji red. Napoređo s tim imali bi se ustanovljavati obligatni odabranički sudovi, koji bi u isto doba utvrgivali stanovite kazne za onu državu, koja ne bi htjela da se pokori odabraničkoj presudi. U najužju svezi s tim bila bi sloboda mora, razmjerno zajamčena sigurnost svakome narodu u upotrebljavanju velikih vodenih puteva. Ovakvo nijedna država ne bi svojom premoćju pritiskivala drugu, pa ne bi se ne samo flote morale razoružati, da se države mognu mirno i spokojno dalje razvijati.

«Da se prosto i jasno izrazimo, Papa predlaže, kao osnov miru, mir bez aneksija i prinosa; ošvjenjeni krajevi inaju se povratiti i ne smije se tražiti naknada ratnih troškova. U noti Benedikta XV uprav se pita, da Nijemci potpuno napuste Belgiju i sada zapremljeno francusko zemljište, s druge strane, da se Nijemcima povrate kolonije. Što se posebice Belgije tiče, Papa predlaže, da se ovoj državi dade potpuna vojnička, politička i gospodarska neovisnost. Nema se dakle naprosto zabraniti, da Belgija dogje pod njemački uticaj, već ona mora da bude sasvim slobodna i od Engleske i Francuske.

«Obrazovanje jedne međunarodne pravne organizacije, koja bi bila temelj trajnom i časnom miru, već je grof Czernin naznačio, u svojoj posljednjoj izjavi predstavnicima njemačke i ugarske štampe, kao cilj za kojim najviše vrijedi da se nastoji, da se izbjegne novom svjetskom požaru, kakav je ovaj sadašnji. On je uz to rekao, da će Monarhija uložiti sve svoje snage, da tu veliku misao oživotvori. Sada pak vidimo, da se težnje Svetog Oca i Austrije Ugarske među sobom sasvim slažu. Grof Czernin je govorio o jednom trajnom i časnom miru, a Sveti Otac o čvrstom i pravednom. Ali častan može mir da bude za svaku stranku, samo ako je pravedan. Drivede li se dakle u djelo uzvišena ideja Banedikta XV, dobije li svaka država nužnu bezbjednost razoružanjem — što spada među nužna jamstva — i uvogje-

majčina zabađanja, blaga karanja i ponutkivanja nadbacivao se djetinskom ođanom ljubavlju, ne bi li tako ođgodio i što pođalje oturio onaj nepovjerljivi čas, koji bi, po njegovu uvjerenju, mogao biti po nj najuđesniji, a ljuto razočaranje i naigoriće po njegovu majku. Ođje je ljubav sjajnija i visocija, tu je i razočaranje duđlje i mračnije.

Naprotiv što donese Sveti Ante i njegov sajam? On je stubokom prevrno sve ove Nikoline plemenite odluke, prekovratilo glatki i sređeni tok njegovih osnova, a u srce sasuo žeravu razorna ognja, da danas ne znaš, što će sutra biti, a pogotovu se nigđa smiriti. Buknulo, isprekrižalo se i razgoropadilo kreševu ljuta boja između sinovske ljubavi i dužnosti obranjena ponosa; umiješao se i k ovome zađnjemu priklonio zaplamsaj mlađosti i ponosa. U drugu ruku on vidi, da ova njegova odluka daleko u pozadinu oturkiva rođenu mu majku i onaj nježni ošječaj, koji se dosada obavljao oko nje poput zelena bršljana oko starikova đuba. I taj đub da sađe ogoli, a majka ostane bez mlađikovih grana svoga ljubljenoga Nikole!

Mahnimo se, nije hvajde govoriti o uspritu brijegu, što se jedan na drugi nasaođio; pri svakome koraku možeš poskliznuti, a o dlaci visi, da se strmoglaviš u nedosežne ponore, prije nego češ do-prijeti do Bikića pozemljišuce. Pa i tu, da si se barem namjerio na otvorena vrata i raskrsljene ruke, koje

njem obligatnog odabraničkog suda, tad je i monarhija postigla svoj najviši ratni cilj. Mi smo u raznim manifestacijama dosta jasno svijetu rekli, da tražimo mir bez ikakvih nasilja — naravno, ako nam ovaj mir zajamči sigurnost i nemetani razvoj. Tako bi i bilo, kad bi se papini prijedlozi izveli, jer njegovi prijedlozi, kako već rekoh, nijesu u opreci sa stajalištem Austrije Ugarske. Ako pak neprijateljske Vlasti odbiju namisao Benedikta XV, tad bi mi bili prinuđeni, da drugim sredstvima zaštitimo bezbjednost monarhije i njen spokojni razvoj, kao strateškim ispravljanjem granica, koje bi učinilo nemogućim ili bi dajbudi otežavalo neprijateljske napade.

* * *
«Ako sada, pošto smo u kratko iznijeli prijedloge Benedikta XV, uzmemo u pretres želje, što ih je Sveti Otac izrazio, to vidimo da se one tiču onih teritorijalnih pitanja, radi kojih se pojedine Vlasti prepiru. Dapa kaže da se nada, e će Vlasti imati obzira, prema pravičnosti i mogućnosti, na želje raznih naroda i da će eventualno staviti posebne interese u sklad sa općim dobrom velikog ljudskog društva. Italija hoće da otme Monarhiji Trentin, Primorje, Tist i Dalmaciju. Ali Dalmacija i Primorje, to su krajevi, gdje u velikoj većini žive Slaveni, koji nikako ne žele doći pod talijansku vlast. U Trentinu doista živi talijanski narod, ali, osim jedne male stranke, velika većina onoga pučanstva stoji vjerno uz nas, a trentinski su tezači sjajno dokazali koliko su Austriji odani. Znao-tan dio trčanskog pučanstva nije talijanske narodnosti, a austrijski državljani, koji u toj našoj najvećoj luci talijanski govore, u velikoj većini naziru od irendentističkih ideja. Želje manjinā ne smiju se uzimati za mjerilo. Osim toga Trst i Trentin od više su vijekova naši i nikad nijesu spadali u Italiju. Ustupanje bilo kojeg dijela ovih krajeva Italiji ne bi dakle odgovaralo ni željama ovog pučanstva, ni pravici, ni duhu istorije. Lako je dakle shvatiti, da će Monarhija učiniti sve što bude moći, da pohlepi za osvajanjem našeg susjeda na jugu ne bude udovoljeno. Na kraju Dapa je izrazio i želju, da se duhom pravednosti ispituju druga teritorijalna i politička pitanja, te u svezi s tim spominje Jermensku, balkanske države i Poljsku.

* * *
«Ovo su ideje, prijedlozi i želje velikodušnog isukrstovog namjesnika, koji na njima gradi svoje nadanje u mir. Neće dugo proći, pa će svijet čuti, kako je glasna riječ Svetog Oca lijepo odjeknula. Da će ona u Beču naći na simpatiju i poštovanje, o tome nema sumnje.

Dapin prijedlog o miru.

Papina nota.

Beč, 20 augusta.

Nota Nj. Svetosti Dape što je papinski nuncij u Beču predao dne 18. o. mj. Njegov Veličanstvu Cesaru glasi:

«Vrhovnim glavama zaraćenih država! Od početka našeg pontifikata, usred strahota groznoga rata, koji je planuo u Evropi, preduzeli smo prije svega tri stvari: da budemo posve nepristrani prema svim zaraćenim državama, kako doliči onome, koji je zajednički otac svijetu i koji svu svoju djecu jednako nježno ljubi; da ćemo nastojati, da učinimo svima koliko je najviše moguće dobra i to bez razlike osobe, narodnosti ili vjere, ne samo kako nam to nalaže zakon ljubavi prema iskrenjmu već i mirovna misija, koja nam je povjerenā od Isukrsta; konačno, da, kako jednako traži naša mironosna misija — ne propustimo ništa, što je u našoj volji, a što bi moglo pridonijeti, da požurimo svršetak ove nesreće tako, da sklonemo narode i njihove vojske na umjerenije odluke, da započnu uzvišene pregovore o «pravednom i trajnom» miru.

Tko je neprekidno promatrao naš rad tijekom triju kobno prošlih godina, mogao je opaziti lako, da smo uvijek ostali vjerni našoj odluci, da budemo apsolutno nepristrani i dobrotorni. Jednako smo zaraćene narode i vlade neprestano opominjali, da opet postanu braća, i ako nije sve objelodanjeno, što smo učinili za taj plemeniti cilj.

Da koncu prve ratne godine poslali smo zaraćenim narodima tople opomene i osim toga smo pokazali put, kojim bi imali poći, da postignu trajni i za sve časnī mir.

Na žalost se poziv prečuo i rat je sa svim strahotama nastavljen ljuto još kroz dvije daljnje godine. On je postao sve grozniji i širio se po kopnu, po moru i po zraku, i vidjelo se, kako se grozote i smrt obaraju na gradove bez obrane i na mirna sela i njihove nevine stanovnike. Nitko ne može sebi dandanas predočiti, kako će se patnje svijetu još umnožiti i uvećati, ako uz ove tri godine budu se nadovezali drugi mjeseci, dapače i godine. Hoće li civilizovani svijet da bude samo polje smrti? Zar da cvatuća i slavna Evropa, kao obuzeta općim ludilom, hrli u susret propasti i sama sebi kidiše?

Mi, koji ne pripadamo ni jednom političkom posebnom pravcu i ne slušamo ničijih pobuda niti interesa jednoga ili drugoga od zaraćenih stranaka, mi, koje je pokrenuo samo osjećaj našeg visokog zadatka, kao zajedničkog oca vjereće se svesrdice obagrliti. — Oš, grivno, kad ti tuđa ni do privrāca pristupa nema, a kamo li da zboriš o prijateljskome tamo pričeku!

Marija je Nikolu odbila, njegovu jabeuku ne će da primi. Novi udarci, nova iznenagjenja i poniženja, s kojih ne bi, vanda sam na se kidišeš, kad usporiš sebi, Gagića poznati rod i porođ i njegovo ime, Nikolino ušestali, jelini je saliveni kip, orlov nos, žeravno oko, plemenito srce, — sa zakukalim Martinom Mikićem i Marijinim komšijakom, koji kad ne bi bilo tugijega tega i vlastitih deset prsta, da na njemu krvoloči i trza se, svoju snagu za tugu paru i na tugijemu ostavlja, niti bi se znalo za Mikiće, ni za njihov rod. Sve to ode po rasuču, kad bi i onako prepljuvao, što se u Marijinu selu i odlomku Mikićevim zove.

(Slijedi.)

nika, koje su pokrenule samo molitve naše djece, koja mole za naše posredovanje i našu miroljubiviju riječ na putu čovječanstva i razuma. Mi u položaju, tako užasnom, pred ovakom teškom pogibiju, iznova dižemo poziv za mirom i opetujemo poziv na sve one, u čijim su rukama sudbine naroda. A da ne ostanemo više kod općenitih izraza, koji su nam se u prošlosti činili podesni, latit ćemo se konkretnih i praktičnih predloga i pozvati vlade zaraćenih naroda, da se slože u ovim tačkama, koje su, kako izgleda, podloge za pravedni i trajni mir, i njima prepuštamo brigu, da ih odrede tačnije i upotpune.

Drva temeljna pomisao imade u prvom redu biti ta, da moralna snaga prava stupi na mjesto materijalne sile oružja, da se po njoj omogućī pravedan sporazum svijui o istovremenom i megjusobnom smanjenju naoružavanja prema pravilima i jamstvima, koja će se postaviti, i to u potrebitim dostatnim granicama, da u svakoj državi ostane sačuvan javni red. Na dalje imade na mjesto vojske doći uvedeno mirovnog sudišta s visokim mirovnim uredom, po čijim bi se osnovama i sankcijama, koje će se zajednički utanačiti, postupati protiv svake države, koja bi se ustručavala, da megjunarodne razmirice predloži mirovnom sudištu ili da se podvrgne njegovim zaključcima.

Kad se jednom na ovi način postavi vrhovno gospodstvo prava, uklonit će se s puta svaka zapreka sporazuma naroda, bude li se još pravilima, koja se imadu ustanoviti, osigurati prava sloboda i zajedništvo mora, što bi takogjer i uklonilo mnoge uzroke sukoba, i otvorilo mnoge nove izvore blagostanja i napretka.

Što se tiče šteta, koje bi se imale nadoknaditi i ratnih troškova, ne vidimo drugoga puta, nego da postavimo kao općenito načelo potpuno i megjusobno odricanje, koje bi uostalom bilo opravdano beskrainim koristima, koje bi nastale od razoružanja, tim više, što bi nastavak takvog krvoprolia iz gospodarskih razloga bio već neizumljiv. Ali ako bi protiv toga načela bili u pojedinim slučajevima naročiti razlozi, neka ih se jednako i pravedno odmjeri.

Sva ta mirovna utanačenja sa neizmjenim koristima, koje bi otud protekle, moguća su ipak jedino megjusobnim povraćanjem zaposjednutih područja. Uslijed toga morala bi se sa strane Njemačke posve isprazniti Belgija i osigurati njena politička, vojnička i gospodarska neovisnost prema svakoj sili koja dolazi u obzir, jednako bi se moralo isprazniti francusko područje, a sa strane drugih zaraćenika morao bi se obaviti povratak njemačkih kolonija.

Što se tiče teritorijalnih pitanja, kao n. pr. onih između Italije i Austrije, i Njemačke i Francuske, ima nade da će ih zaraćene stranke s obzirom na silne prednosti trajnoga mira spojena s razoružanjem susretljivo ispitati, i tu kako smo već u nekoj prijašnjoj prigodi kazali, u granicama pravičnosti i mogućnosti, brojiti i želje naroda, i u datom slučaju posebne interese dovesti u sklad sa općom koristi velikoga ljudskoga društva.

U ispitivanju ostalih teritorijalnih i političkih pitanja neka bude vodilac isti duh pravičnosti i pravednosti, naročito što se tiče Armenije, balkanskih država i onih područja, koja su sačinjavala sastavni dio bivše kraljevine Poljske; čija plemenita historička tradicija i naročito u ovom ratu pretrpjele patnje moraju zapravo pobuditi simpatije naroda.

To su glavni temelji, na kojima bi se moglo, kako Mi mislimo, ostvariti buduće preuregenje naroda. Oni su takvi, da mogu omogućiti povratak sličnih sukoba i pripremati rješenje gospodarskih pitanja koje je tako važno za budućnost i za materijalnu sreću svijui zaraćenih država. Donoseći Vama, koji u ovo kobno doba upravljate sudbinom zaraćenih naroda, ove osnovne crte na znanje, nadahnjujuće Nas lijepa nada, da ćete ih Vi prihvatiti, i tjem da će svršiti strašna borba, koja se sve više pokazuje neshodnim krvoprolieom.

Sav svijet priznaje s druge strane, da je čast oružja na obe strane nepovrijegjena. Slušajte dakle Naše molbe, i prihvatite očinski poziv, koji Vam šaljemo u ime božjeg otkupitelja, vladara mira! Mislite na Vašu tešku odgovornost pred Bogom i ljudima! O Vašim odlukama ovisi mir i radost bezbrojnih obitelji, život tisuća mladih ljudi, jednom riječi sreća naroda, kojima Vi ste dužni da pribavite blagodat ovih odluka. Neka Gospod utječe na Vaše odluke prema svojoj presvetoj volji. Neka nebo dađe, da Vi, zasluživši megjutim odobravanje svojih savremenika, i kod budućih generacija osigurate lijepo ime mirokova.

Sjedini u molitvi sa svim vjernicima, koji vape za mirom, molimo za Vas od Duha Svetoga prosvjetljenje i savjet božanski.

U Vatikanu, 1. augusta 1917.

(pečat) Benedikt XV.

UGARSKA HRVATSKA.

Prmjena vlade u Ugarskoj.

Bečki listovi posvećuju novomu ugarskomu ministru-predsjedniku d.r. Aleksandru Wekerle-u simpatične riječi, ističući njegove osobite državničke sposobnosti.

«Fremdenblatt» piše: D.r. Aleksandar Wekerle bio je uvijek uvjeren pristalica dualizma. Da ako i nema nikoga, tko bi revnije čuvao ugarska prava, ipak je uvijek nastojao, da zastupa interese obiju država. Novi je ugarski ministar-predsjednik državnik, u kojega je veliko stručno znanje, proničav, pogled, i koji iz temelja poznaje ugarske prilike. Nikad se još nije pokušalo, da se posumnja o Wekerleovim izvrsnim i neobičnim talentima, te zataji priznanje mnogostranoj nadarenosti tog izvrsnog političara. Dr. Wekerle temeljit je poznavalac gospodarskih pitanja s izvrsnim političkim instinktom.

«Deutscher Wiener Tagblatt» veli: «Ovaj put stoji dr. Wekerle protiv oporbe većine, uz koju ga megjutim vežu mnogi odnosi i s kjom će umjeti, kao čovjek vičan kompromisima lakše pregovarati nego grof Esterhazy. Novi ministar-predsjednik preuzima novi kabinet kakav jeste, naime skupa s njegovim programom. U suštini radilo bi se dakle samo o promjeni u osobi ministra-predsjednika, kad se novi čovjek nebi zvao Wekerle, čiji pro-

gram mora da je jači nego li puko provaganje izborne reforme. Bit će dobro pričekati, dok dr. Wekerle stupi pred parlament ili saopći cilj i svrhu nove vlade.

«Zeit» piše: U pozivu prokušanoga političara Wekerle-a na stolicu ministra-predsjednika nema s obzirom na teške političke prilike u Ugarskoj ništa, čemu bismo se morali čuditi. Pored ugarskih stranačkih prilika nije bilo lako naći pravoga čovjeka. Zato je potreban iskusan parlamentarni poznavalac, čovjek spretni i ustrajan, a povrh toga ličnost, koja je kadra obodriti neodlučne, te može računati, da će se pod njegovom zastavom okupiti ljudi. Čini se, da Esterhazy nije bio takav, pa zato dolazi na njegovo mjesto čovjek, koji je prema općenitomu iskustvu podesniji. Dr. Wekerle zna vladati i upravljati, zna postupati sa strankama, a pokazao je već i to, da umije ravnati tako zamrenim aparatom, kakov je koalicija stranaka i koaliciono ministarstvo.

Sjednica pokr. Gospodarskog Savjeta.

Na 16. kolovoza, pod predsjedništvom Njegove Preuzvišenosti M. grofa Attemsa, bila je na namjesništvu sjednica pokrajinskog gospodarskog savjeta.

Bijahu na sjednici potpredsjednik Zemaljskog Odbora Simić, predsjednik zemalji. gosp. vijeća conte Borelli, potpredsjednik zemalji. gosp. vijeća D.r. Medini, odlasnik trgovačke i obrt. komore u Zadru Giacasa i Mazzocco, veliki trgovac u Zadru Calussi, posjednik zadarski Medovitch, trgovac u Splitu Vuletić, posjednik u Slanu Milić, konobarski nadzornik u Splitu Bobanović i konobarski nadzornik u Zadru Darer, namjesništveni tajnik u Zadru Bulić i namjesništveni tajnik nadzornik prehrane u Zadru D.r. E. Bandl, te kot. povjerenik u Zadru Deutschmann.

I. Slador za malo vino.

Kotarski povjerenik Deutschmann priopćuje da je ured za pučku prehranu doznačio Dalmaciji 70 vagona sirova sladora za pravljenje malog vina od jamatve 1917. Prošle se je godine prištedilo skoro 30 vagona enološkog sladora; skupa će dakle biti raspoloživo skoro 100 vagona. Predlaže, da se taj slador porazdjeli prama nadopunjenju ministarstvenoj naredbi 11. augusta 1916, biva prama statističnim podacima o površini vinograda.

Odlučeno je jednoglasno, da se dioba provede na temelju prijava, što će vinogradari prikazati općinama; prama tome ima se doznačiti:

političkom kotaru	Zadar	12 vagona
Benkovac	11 1/2	
Knin	2	
Sibenik	15	
Split	14	
Sinj	7	
Hvar	16	
Korčula	16	
Supetar	10	
Imotski	4	
Makarska	1	
Metković	2	
Dubrovnik	5	
Erečnovi	1/2	

Gg. Medovitch i conte Borelli predložile da se Zadru doznači 13 vagona a Sibeniku 14.

Odlučeno je jednoglasno, da namjesništvo uzme eventualno u pretres taj prijedlog.

Odbijen je prijedlog nadzornika prehrane d.r. Bandla, da se šećer predade zajedno sa dromom, da se tako zapriječī trgovina sladorom.

Medini opaža, da je slador, što je od lani preostao, rafiniran, te vrijedi mnogo više od sirova sladora doznačena ove godine; nek se to uzme u obzir pri diobi sladora.

Konobarski nadzornik Bobanović predlaže, da se koliko sladora za svaku općinu odredi po prijavama vinogradara, te kad nebi bila dostatna kolikoća odregjena za pojedine kotare, nek se surazmjerno snizi svim vinogradarima kolikoća, što ih ide.

Drihvaćen je jednoglasno prijedlog tajnika Bulića, da se u svakoj općini ustanovi odbor, da pregleda tačnost učinjenih prijava glede broja članova svake obitelji, površine vinograda i t. d. jedan vinogradar, jedan službeni državni organ (odaslanik poglavarstva, nadzornik prehrane i sl.) i jedan član kotarske gospodarske zadruge, kad bi postojala, sastavljali bi Odbor, kojem bi se imala povjeriti i manualna dioba. Svak bi morao vlastitim potpisom potvrditi koliko je sladora primio, a odbor svaki dan javnim oglasom priopćiti koliko je tko primio.

Odbijen je prijedlog tajnika Darera da se rok za prijave produži.

Mazzocco preporučuje, da se pri otpremi sladora uzme u obzir prije svega zadarski kotar, a Milić južno Dalmaciju.

Drihvaćen je prijedlog D.r. Bandla da svaki vinogradar učini svoju prijavu na općini u kojoj boravi, a kad bi imao vinograda u raznim općinama da svojoj prijavi pridruži svjedodžbu i tih općina; prihvaćen i drugi njegov prijedlog da se a limine odbiju prijave prikazane izvan propisanog roka.

II. Nabava potrošnog šećera.

Član Calussi ističe, da je nabava sladora za zadarski kotar nazad nekoliko dana bila povjerenā sindakatu veletržaca u Zadru, a da je kasnije bila povjerenā ispostavi zadrugnog saveza u Zadru; to nije opravdano, jer sindikat nije dao povoda nikakvoj pritužbi; zakašnjenju u nabavi sladora za prehranu, nije kriv sindikat; te molī da mu se opet povjeri taj posao.

Namj. tajnik Bulić kaže, da je to učinjeno jedino radi lakše kontrole, i redovitog opskrbljivanja pučanstva.

Namjesništvo pridržaje sebi da konačno odlučī u ovoj stvari.

III. Šećer za prehranu pčela.

Dredsjed. Gospodar. Vijeća conte Borelli doznaje iz novina, da će političke vlasti dijeliti slador za prehranu pčela. To bi bio posao Gospodarskog Vijeća, koje se je zauzelo, da bude pokrajini doznačeno sladora u sklad sa onom vijeća, da se akcija vlade stavi u sklad sa onom vijeća. Došto je povjerenik Deutschmann stvar ras-

tumačio, odlučeno je, sporazumjeti se sa Gosp. Vijećem radi daljeg doznačivanja i diobe.

IV. Slane srgjele.

Tajnik Bulić navodi kako bi za prehranu pučanstva, bilo potrebno, odrediti maksimalne cijene za slane srgjele i ustanoviti koliko ih ima u zemlji. Zalihe bi se imale upotrijebiti za područje, u kojem se prave, ostalo za druge kotare, a eventualni pretičak za izvoz iz pokrajine.

Načelnik Milić preporučuje da bude dopušteno pridizanje morske soli ne samo ribarima već i privatnicima, ako se hoće promicati soljenje srgjela. Mazzocco preporučuje da se udare ovom proizvodu maksimalne cijene, da se prepriječī lihvarenje.

Medini preporučuje izdavanje direktivnih cijena, a do potrebe i rekviziciju.

Namjesništvo izjavljuje da će prama tim prijedlozima odrediti što bude potrebno.

V. Smokve i rogači.

Nadzornik prehrane Dr. Bandl moli članove da utječu na narod, da čuva što više može smokve i rogače, za ovu zimu.

VI. Promet sa marvom za klanje.

Povjerenik Deutschmann spominje zaključak prihvaćen u zadnjoj sjednici, da se posebnom organizacijom uredi promet sa marvom za klanje, nek narod bude mogao ove zime dobiti mesa; kaže da bi najuputnije bilo, ustrojiti zadrugu, ili društvo sa neograničenim ili ograničenim jamstvom, sa jednom centralom i podružnicama u Splitsku, Zadru, Šibeniku i Dubrovniku, na temelju ovih načela:

1) udruženju je povjerenā isključivo pravo kupovanja i prodaje marve (papkara) za klanje u cijeloj pokrajini,

2) udruženje je dužno, da opskrbi cijelu pokrajini mesom u mjeri kontingenta odregjena od političkih vlasti,

3) udruženje prodaje kupljeno blago uz kupovnu cijenu uz dodatak od 5%,

4) društvo može dati otkaza prihvaćenim obvezama tri mjeseca prije, otkaz ne vrijedi prije 31 svibnja 1918,

5) pristup udruženju ima da bude zajamčen svim mesarima pokrajine,

6) udruženje se podvrgava nadzoru č. k. namjesništva u Zadru,

7) udruženju se može udarati kaznan (penale) u slučaju da ne ispuni primljene dužnosti,

8) udruženje ima da isposluje privolu č. k. namjesništva prije ukljčenja u zadrugarski registar.

Čita se osnova dotične namjesništvene naredbe. Medini i Milić predlažu neke preinake.

Osnova je prihvaćena, s jedinom preinakom § 16. u smislu, da bude prosto klanje vlastitog blaga za svoju potrebu.

VII. Šećer za voće (Pekmez).

Milić preporučuje da se dade pojedincima slador za voće, jer da zajedničko pravljenje konserva od voća nailazi na poteškoće.

Bulić opaža, da namjesništvo ne može preinaciti dotične ministarstvene odredbe, ali da bi se svakako moglo dopustiti zajedničko konserviranje za svako selo.

Predsjednik diže sjednicu u 1 sat i 1/2 pos. podne.

DALMATINSKE VIJESTI

Previšnja odlikovanja.

Njegovo se c. i k. Apostolsko Veličanstvo previšnjim rješenjem od 11 augusta o. v. premilostivo udostojilo udijeliti, u službenom području Ministarstva poljodjelstva, ratni križ drugog razreda za civilne zasluge drž. veterinarskom nadzorniku Iliji Miloševiću, a ratni križ trećeg razreda za civilne zasluge tehničkom pristavu Iliji Bošnjaku i drž. višem veterinaru Petru Pavičiću, obilaznim učiteljima ratarstva Matī Hrašte i Ivanu Kuljevanu, povjerenicima sumskog nadzorništva drugog razreda Rikardu Sturtzeli i Jakovu Vosprenjku.

Njegovo se c. i k. Apostolsko Veličanstvo premilostivo udostojilo udijeliti srebrni križ za zasluge s krunom na traku kolanje za hrabrost i priznanje izvrsnog službovanja u ratu višem respicijentima štaba financijske straže Mihū Dželaliji i respicijentima štaba financijske straže Ivanu Guvu, Nikoli Maretiću, Griguroviću i Iliji Čuruviji u službenom području zemaljskog financijskog ravnateljstva u Zadru.

Imenovanje.

Ministarstvo trgovine imenovalo je poštanskog nadotcijalca Mihovila Dalla Costa poštanskim upraviteljem u Sinju.

Ministarstvo za bogoštovlje i nastavu imenovalo je privremenog učitelja vježbaonice kod preparandija u Arbanasima, Emila Mazalina, stalnim učiteljem vježbaonice na tom zavodu.

Upravitelj ministarstva trgovine imenovao je račun. savjetnika predstojnika računarskog odsjeka na ravnateljstvu pošte i telegrafa u Zadru Antuna Pivla višim račun. savjetnikom, a poštanskog upravitelja Ulriha Vigna u Korčuli višim poštanskim upraviteljem u Zadru.

Za prehranjivanje naroda.

Preuzvišeni gosp. Namjesnik bio je u velikoj brizi kako da obezbijedi zemlju za slučaj kad bi, uslijed ratnih zapletaja, zapeo promet te bi prestalo normalno dovoženje hrane u Dalmaciju. Njegovom je zauzimanju uspjele ovih dana isposlovati pristajanje centralne vlasti za ustanovljenje jedne pričuvene zalihe žita za Dalmaciju. Biti će mu u tu svrhu odmah stavljeno na raspolaganje 750 vagona žita, što odgovara kontingentu za dva mjeseca, i što će se čuvati isključivo u ovu svrhu. Ova će se pričuvena zaliha spremati u naročite žitnice u 5 glavnih naših lučkih stanica, da kad bi nastupilo prekidanje u prometu ili bi kakva druga neprilika nastala, bude se moglo otolen pridizati žito.

Obični mjesetni kontingenti biti će isto kao i dosad redovito doznačivani.

* * *

Ministar...
čao gosp. N...
laganje za I...
govor u zad...
prekruptice i...
1 kilogram...
če se okoris...
50 vagona c...

Da se...
masti u Da...
na Rijeci s...
družnog Sav...
ustanovi u...
uz susretni...
za tovljenje...
tom je u Be...
ronu prehr...
ove sretno...

Povj...
Dne 11...
zivnog suđa...
da se Koto...
c. k. kotars...
su se bile u...
u Dubrovni...
preuzmu sv...

Minist...
je, da se p...
otvore oba...
nautičke šk...
upravu za...
Bogdanu P...
Određ...
službeno m...
profesor Jo...
nautičkoj šk...
odijeljen...
fesor Roko...
velikoj gim...
Isto je...
gimnazija...
voda povje...
premjestilo...
vranića, Vi...
Calvi.

Namj...
na službov...
Ođ voća...
I...
Izdan...
zabranjuje...
Izdan...
zabranjuje...
(konserva)

Njeg...
predsjedni...
veo nekol...
Ođjel...
gova c. i...
Mardegan...

Oggi...
cepista lu...
la leggiazi...
gradulazio...

«S...
Biog...
Ante 4...
Minna 40...
vić pl. So...
Bukvić M...
Uđ. Mare...
Karla 5...
kr. 20 — E...
— Gruda...
L. Ucović...
6 — Kista...
Branko 10...
tić Rosa i...
župnik kr...
Budač Le...
General i...
— Split...
Luka 20...
Djaković...
Erco kr. 2...
Linča 10...
Uku...

E m...
consigliere...
del catastr...
zionario c...
Dop...
giuđiziar...
tiratosi a...
ministraz...
miglia.

Ai c...
Akci...
invalidi...
100...
namj. po...
sima uklo...
50 kr...
prijasnji...
25...
34...
siao za 7...
7 kr...
Novigrad...
po...
Grāfin B...
4 kr...
6 kr...
2 kr...
S p...

se sa Gosp. lobe.

za prehranu maksimalne olitko ih ima i za područje, tare, a even-

ude dopušte- barima već i lenje srgjela. udare ovom preprijeci li-

direktivnih

na tim prijed-

molim članove posebnom or- namentu za klanje, dobiti mesa; zadrugu, ili čenim jam- uzičnicama u , na temelju

učivo pravo za klanje u

bi cijelu po- odregjena od

ago uz ku-

prihvaćenim vrijedi prije

le zajamčen

oru č. k. na-

zan (penale) nosti,

privolu č. k. garski regi-

ene naredbe. inake.

preinakom nje vlastitog

ez).

pojedincima vjenje kon-

može pre-

ce, ali da bi konservi-

at i 1/2 pos.

ESTI

čanstvo pre-

premilostivo ručju Mini-

razreda za zorniku Ilij

za civilne tu i drž. vi-

u, povijere- eda Rikardu

čanstvo pre-

za zasluge u priznanje

cijentu štaba antima štaba

aretiču, Gr- odručju ze- dru.

poštanskog nskim upra-

avu imeno-

kod prepa-

stalnim uči-

menovao je

og odsjeka ru Antuna

skog upra-

tanskim u-

u velikoj

aj kad bi,

bi prestalo

jegovom je

pristanje

čuvne za-

svrhu od-

na žita, što

što će se

pričuvna

vnih naših

anje u pro-

buđe se

isto kao i

Ministar za narodnu prehranu je takogjer obe-
ćao gosp. Namjesniku da će ođmah staviti na raspo-
laganje za Dalmaciju živežni dodatak, o kojem je
govor u zadnjom minist. naredbi, i to griza, ječmene
prekrupice i pulente, i to mjesečno u razmjerju od
1 kilograma na glavu; tako će Dalmacija biti prva koja
će se okoristiti ovom blagodat, i dobiti će mjesečno
50 vagona ove hrane.

Da se u buduće uspješnije namiri oskućica
masti u Dalmaciji, gosp. Namjesnik se dogovorio
na Rijeci s gosp. Marušićem, predstavnikom Za-
držnog Saveza i odobrio njegovu namjeru da se
ustanovi u Hrvatskoj ili Slavoniji — dogovorno i
uz susretljivosti Hrvatske Zemaljske Vlade — zavod
za lovljenje svinja. Preuzvišeni gosp. Namjesnik o
tom je u Beču već govorio na ministarstvu za na-
rodnu prehranu, koje će doći u susret ostvarenju
ove sretne zamisli.

Povratak suđskih vlasti u Kotor.

Dne 18. ov. mij. odredilo je predsjedništvo pri-
zivnog suđa, u sporazumu sa državnim odvjetništvom,
da se Kotorске suđske vlasti, biva c. k. okružni suđ,
c. k. kotarski suđ i c. k. državno odvjetništvo, koje
su se bile na početku rata sa Crnogorom preselile
u Dubrovnik, povrata u Kotor na način da tamo
prezumu svoje djelovanje najdalje do 20. rujna o. g.

Školske vijesti.

Ministarstvo za bogoslovje i nastavu odredilo
je, da se početkom školske godine 1917-1918 pre-
otvore obadva pripravna i prvi stručni razred c. k.
nautičke škole u Kotoru, te je privremeno povjerilo
upravu zavoda profesorovu velike realke u Splitu,
Bogdanu Petroviću.

Odredilo je u isto doba da se povrata na svoje
službeno mjesto kod c. k. nautičke škole u Kotoru
profesor Josip Malic dođijeljen na službovanje c. k.
nautičkoj školi u Dubrovniku, profesor Mihovil Dulčić
dođijeljen na službovanje c. k. realci u Zadrui, i pro-
fesor Roko Mišetić dođijeljen na službovanje c. k.
velikoj gimnaziji u Splitu.

Isto je ministarstvo odredilo da se državna
gimnazija u Kotoru iznova otvori, te je upravu za-
voda povjerilo za sad profesorovu Antunu Mayeru, a
premištilo je u Kotor profesore D. Henrika Ga-
vranića, Vinka Tripkovića, Pavla Batorca i Antuna
Calvi.

U političkoj službi.

Namjesništveni tajnik Nikola Gligo pozvan je
na službovanje na Namjesništvu.

Od voća se ne smije peći rakija, niti prođati ljetosnji pekmez (konserva).

Izdana je ministarstvena naredba, kojom se
zabranjuje pečenje rakije od voća.

Izdana je i ministarstvena naredba, kojom se
zabranjuje, do daljnih odredaba prodaja pekmeza
(konserva) od voća ljetosnje jematve.

Lične vijesti.

Njegova Preuzvišenost g. Frano Zohar, senatski
predsjednik na vrhovnom suđu u Beču, koji je pro-
veo nekoliko dana u Trpnju, povratio se u Zadar.

Ođjelni savjetnik u kabinetskoj kancelariji Nje-
gova c. i k. Ap. Veličanstva, barun Ciril Kirigin-
Mardegani stigao je jutros u Zadar na praznike.

Nozze.

Oggi il signor Alberto conte degli Alberti, conce-
pista luogotenenziale, si è unito in matrimonio con
la leggiadra signorina Maria Angiola Boxich. Con-
gratulazioni ed auguri vivissimi.

«Skrb za dalmatinsku mladež». Dobrovoljni prinosi.

Biograd n. m.: Općina kr. 20 — Baylon Dr
Ante 4 — Dubrovnik: Sez M. Ana kr. 150 — Ođak
Minna 40 — Bjelovučić ved. Teresa 30 — Miroše-
vić pl. Sordo Mare 20 — Ghethalohi pl. Mary 20 —
Bukvić Marica 20 — Renkin Maša 10 — Pugliezi
uđ. Mare 10 — Linarđovich Maria 10 — Vuličević
Karla 5 — Gelineo Mary 5 — Ercegovi: A. Hanse
kr. 20 — Ervenik: Pop Stevo Vujasinović paroh kr. 5:06
— Gruda: Magud-Mašan Stanislava kr. 50 — Gruž:
L. Ucović kr. 10 — Gjeverske: Milena Dobrota kr. 6
— Kistanje: Malešević Milka kr. 20 — Cvijetković
Branko 10 — Podivin Klara 5 — Makarska: Jure-
tić Rosa i Nikola kr. 10 — Nin: Banić Don Ante
župnik kr. 5 — Crkovinarstvo župne crkve 5 — Pag:
Buđak Lenka kr. 50 — Sarajevo: D. Pr. Zapovjed.
General i zemaljski poglavica plem. Sarkotić kr. 100
— Split: Rossi-Vranješ G. kr. 25 — Burica kanonik
Luka 20 — Sinj: Sesarđić Dr Ante kr. 20 — Ston:
Dijaković Stanislava kr. 10 — Tkon: Hermine von
Erco kr. 20 — Trsteno: de Bassegli-Gozze Lezno
Linda 10 — de Bizzarro noble Maria 20.
Ukupno sa pregjašnjim popisom kr. 194.052:46

Decessi.

È morto il 23 corr. in età molto avanzata il
consigliere di governo Giuseppe Treffy, direttore
del catasto a riposo. Era un'ottima persona e fun-
zionario capace e zelantissimo.

Dopo brevi sofferenze cessò di vivere l'aggiunto
giudiziario in riposo sig. Giambattista de Ponte. Ri-
tiratosi ancor giovane a vita privata, attese all'am-
ministrazione dei suoi beni ed alle cure della fa-
miglia.

Ai congiunti le nostre condoglianze.

„Za Boga i za Čara.“

Akcija grofice Ter. Thun-Thun za dalmatinske

invalide. 58. popis prinosi.

100 kr.: Frano Grof Thun-Hohenstein, c. k.

namj. podpredsjednik Arbanasi (s prijašnjim prino-

sima ukupno 800 kr.);

50 kr.: Ter. grofica Thun-Thun Arbanasi (s

prijašnjim prinosima ukupno 600 kr.);

25 kr.: Seoska Blagajna za šted. i zajm. Gđinj;

34 kr. 20 p.: Don Pac. Car župnik Kolane po-

slao za 10 rasprodanih istisaka;

7 kr. 20 p.: Marko Rađošević pošt. poslov.

Novigrad sakupio u srpnju;

po 5 kr. Gräfin Fünfkirchen-Liechtenstein Beč,

Gräfin Buquoy-Kinsky Grazten;

4 kr.: Don Ante Benzija kanonik Pag;

6 kr.: za 2 istiska knjižarske cijene;

2 kr.: za jedan istisak ispod knjižarske cijene.

S. prijašnjim popisima ukupno kr. 44.343:55.

59. popis prinosi:

po 100 kr.: općine: Ercegovi (za 5 istisaka),

Paštrović (za 5 istisaka), Risan (za 3 istisaka, s prija-

šnjim prinosom skupa 103 kr.), Spič (za 3 istisaka);

po 50 kr.: Ante Dabižinović trgovac Kombar,

Janko Gjenjinović opć. upravitelj Paštrović, općina

Buđva;

po 40 kr.: František Brabec trgovac Ercegovi,

Petar Gjenjinović trgovac Ercegovi;

25 kr.: opć. opskrbni odbor Spič;

po 20 kr.: Lazar Doklestić trgovac Ercegovi,

Jakov Lukšić posjedn. Ercegovi, Braća Treche

posjedn. Ercegovi, Iğuman Danilo Ugrinović Pa-

štrović;

15 kr.: Hrv. kat. seosk. Blagajna za št. i zajm.

Struge (po Don Anti Žarniču);

4 kr.: Don Anđr. Crinofacai Splitska.

S. prijašnjim popisima ukupno kr. 45.097:55.

Dalmatinska i istarska djeca u «Prehrani».

Čitamo u zagrebačkim «Nar. Novinama» od 21.
o. m. Jučer je bilo na zajutarku i objedu u «Pre-
hrani» 216 djece iz Istre i Dalmacije pod vođstvom
svojih učitelja i učiteljica. Kad se je mladež okrije-
pila hranom, pošla je razgledati grad. Na večer se
povratila u «Prehranu», gdje joj se je priredila ve-
čera. Poslije večere veselo su mališi pjevali hrvat-
ske pjesme ispred umjetničkog paviljona, a mnogo-
brojno općinstvo ih je s velikim interesom slušalo.
Jutros su dobila sva djeca za zajutak čaj s kruhom.
Učitelji, koji prate djecu, zahvalili su na gostopri-
mstvu predsjedniku «Prehrane» kr. savjetniku S. Alek-
sandru, a zatim se zaputila na željezničku stanicu,
da ođputuju na opredjeljena im mjesta.

Nove knjige.

Naša «Pisma seoskog župnika» dotiskana su i
već smo počeli s njihovim raspačavanjem. O njima
evo što piše g. 1908 «Vrhbosna»: Jedan učeni sve-
ćenik iz Osijeka piše nam onomadno o ovim uistinu
prekrasnim piscima: «Za svećenstvo je to štivo prava
mana nebeska. I sam, prem posve nesposoban za
pastvu, očuto sam žalost, što nijesam u pastvi,
kadgod sam pročitao koji od tih listova». Posve se
slažemo s učenim prijateljem. te u interesu naše ka-
toličke stivari, za koju treba u današnje dane, da svi,
svaki na svom mjestu, što više porađimo, molimo
ovdje osobito braću dušobrižnike, da čitaju ovo kra-
sno štivo... i da se ugledaju u tako lijepe i za je-
dnođ dušobrižnika kao s neba poslone izgleda Videte
vocationem vestram, fratres! (I. Kor. 1:26)». Pa ko da
ih onđa što prije ne naruči, da se naužije ove «ma-
ne nebeske».

Knjiga stoji bez poštarine 2.50 K. za bogoslove
i g. jake 2 K., s poštarinom 2.70 K., za bogoslove i
g. jake 2 K. Knjižarama i trgovcima dađemo obilni
popust od 20%. Najbolje novac poslati unaprijed.
Naruđbe prima Zbor bogoslovne mladeži u Zadru.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Izvjestaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 24. Službeno se javlja:

24. augusta 1917.

Istočno bojište:

Vojna skupina generala maršala Mackensena:

Nije bilo osobitih događaja.

Vojna fronta generala pukovnika Nadvojvode

Josipa:

Neprijatelj je iznova napadao uzaludno kod
Soveje i sjeverno od Susite. U zadnjim bojevima
na Susiti, kod Ocne, našti su letioci stekli najviše
priznanje kod vojga svojim uspješnim djelovanjem
protiv brojem nadmoćnog neprijatelja.

Vojna fronta generala maršala princa Leopolda

Bavarskoga:

Na sjeveru od Dnjestra, Rusi se pomakoše sa

ojačim četam uhodnicama. Inače ništa znatno.

Talijansko bojište:

Jedanaesta se bitka na Soči nastavlja. Poslije
prilično mirnog jutra, odmah poslije podne raže-
stije se iznova žestoki bojevi. Na visoravni Bain-
sizza-Sveti Duh Talijanci uperiše iznova, ulažući
neprekidno pojačanja, teške napade na naše linije
južno od Vrha, ali nigdje ne mogahu da postignu
koji uspjeh. Naše hrabre čete, među njima junaci
ustaške divizije br. 106 i pješadijske pukovnije br.

41, koji su od više dana u najtežim bojevima,

zadržali su sve svoje opkope. Talijanska treća ar-

mija napadala je iznova i sa osobitom snagom

između Vipave naše pozicije. Poslije artiljerijske

vatre od više sati, neprijateljska infanterija u 4 sata

po podne preduze jedinstven juriš u masama. Dok

su gdješto neprijateljske kolone na sjevernom krilu

već od naših baterija bile uništene, došlo je na

drugim mjestima, poglavito između Kostanjevice

i obale, do boja iz bliza, koji je više sati trajao.

Hvala preko svake pohvale divnoj hrabrosti i ustraj-

nosti naših branilaca Krasa, svi su protivnikovi

napadi, radi ulaganja snaga premoćni, pobjedno

odbijeni. Sinovi sviju krajeva obiju država monar-

hije i Bosne neispredljivom su složnošću učestvo-

vani u ponosnom uspjehu. Ako su jučer pješadijske

pukovnije br. 11, 47, 51, 62 i 63 osobitu slavu od-

nijele, to će sutra druge sa jednakom požrtvovnošću

na njihovo mjesto stupiti. Dretpolje naših linija na

Krasu posuto je nebrojenim talijanskim lješinama.

Poglavica generalnog štaba.

Sinoćnji izvještaj sa našeg stana ratne

štampe.

BEČ, 24. Stan ratne štampe, 24 augusta u

večer: Danas do podne napadna djelatnost ne-

prijateljeva bila je razmjerno neznatna.

Izvjestaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 24. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 24. augusta 1917.

Zapadno bojište:

U Flandriji ubrzana vatra između Langemar-

cka i Hollebeke bez ovedih napada. Danas smo

oteli neprijatelju zemljište što je zadnjih dana

augusta Englezi su izgubili 21 oklopljena motorna
kola. Uporni napadi kanadskih četa kod Lensa
bjađu odbijeni. S obe strane Meuse artiljerijski je
boj porastao.

Istočno bojište:

Naše su čete na nekoliko mjesta doprle do
obale. Naše pozicije kod Soveje u dolini Susite
bijahu iznova ciljem neuspješnih neprijateljskih
zagona.

Vojna skupina generala maršala Mackensena:

Na zapadu od Corbula, na Seretu, uspješna
preduzeća napadnih četa izniše zarobljenika i
plijena.

Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

Sinoćnji izvještaj njemačkog velikog

glavnog stana.

BERLIN, 24. u večer. U Flandriji, kod St. Ju-
ljena i južno od ceste Upres-Menin po nas po-
voljni lokalni bojevi. Zapadno od Meuse odbijeni
su sa teškim gubicima Francuzi, koji su napadali
preko visa 304.

Sa istoka ništa novo.

Balkansko bojište:

Ništa važno.

Pooštreno podmorničko ratovanje.

BERLIN, 24. Uspjesi podmornica u Rukav-
skom Kanalu i Sjevernom Moru: 5 parobroda i 3
engleska ribarska broda.

Njemački zrakoplov oboren.

BERLIN, 24. Dana 21 augusta, u napadu na
engleske pomorske snage, jedan je naš mornarični
zrakoplov oboren hicima zapadno od Jütiske obale,
na sjeveru od Hornsriiffa.

Izvjestaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 24. Izvjestaj generalnog štaba, 23
augusta.

Maćedonska fronta:

Jake neprijateljske patrole zakročiše prema
odsječku na zapadu od doiranskog jezera, ali naše
ih pomaknute čete svagdje uzbiše.

U dolini Strume čarkanja sa odjeljcima ne-

prijateljske pješadije i konjice.

Rumunjska fronta:

Neprijateljska artilerija i letjelice bombarduju
Tulceu. Na odmazdu našti su hidroplani osuli bom-
bama Ismajliju i neprijateljske monitore u toj luci.
Opazilo se da je jedan monitor bio pogogjen.

Japanske čete u Sibiru i na ruskom bojištu.

BERN, 24. Novine javljaju iz Pariza: Sa pri-
volom petrogradskog kabineta japanske čete će
zamijeniti ruske posade u Sibiru, da se ruske
snage, što će tako ostati na raspolaganje, mogu

upotrebljavati u zoni vojske. Ništa pak ne priječi,

da japanske čete sudjeluju i na ruskom bojištu,

gdje će svojom hrabrošti i vršenjem dužnosti slu-

žiti za primjer ruskim vojnicima, koji su pod mak-

simalističkom propagandom uznemirivani i po-

klunjeni.

Do novinskih vijestima iz Petrograda «Nar-

odnaja Gazetta» vrlo rasprostranjen list u Petro-

gradu, bio je zabranjen na zahtjev radničkog i

vojničkog vijeća.

Ruska vlada odgodila izbore u Konstituantu.

PETROGRAD, 24. Vlada je odgodila rok za
izbore u Konstituantu do 25. novembra a sazivanje
Konstituante do 11 februara.

Ruski narod za mir.

BASEL, 24. «National Zeitung» javlja: Jedan
Rus, koji je ostavio Moskvu početkom jula, a sada
boravi u dvajcarskoj, izjavio se ovako: U Rusiji

svak samo o miru misli. Ne smije se vjerovati

službenim izjavama i hvalisavim izazima vlade.

Sve to Ententa naručuje. U Rusiji su umjerenjaci

Za „Crveni Krst“ - Pro „Croce Rossa“.

— Rakić Filip 1 — Džurić Jandrija 2 — Vukorepa Jakov 1 — Zivković Stana 2 — Zivković Marija 2 — Zivković Matija 1 — Zivković Mijo 1 — Zivković Ivo 1 — Zivković Ivka 1 — Anžina Ana 1 — Vrećić Ivo 1 — Anžina Mate 1 — Rudan Jakov 2 — Rudan Nikola 1 — Krečak Ante 1 — Lemas Toma 1 — Dumac Kate 2 — Lemac Jela 2 — Copić Ana 1 — Copić Tonka 1 — Copić Mate 1 — Strkalj Nikola 1 — Strkalj Matija 1 — Strkalj Ana 1 — Strkalj Joko 2 — Strkalj Mate 2 — Strkalj Filip 1 — Strkalj Mate 1:20 — Lučić Ivan 1 — Maras Mate 1 — Beader Kata 2 — Alduk Grgo 1 — Beader Stojan Stipan 1 — Melada Mile 2 — Melada Manda 1 — Sirovica Kata 1 — Sirovica Stana 1 — Sirovica Maša 1 — Strkalj Mate 1 — Lučić Marta 1 — Jakelić Ivo 1 — Bilčić Mate 1 — Bračija Dilip 1 — Burić Luka 1 — Copić Stipan 1 — Lučić Mate 2 — Lučić Simica 1 — Lučić Pera 1 — Reljić Joso 6 — Gorela Jojo 1 — Odak Marija 1 — Donjević Joko 2 — Zivković Ivan 2 — Zivković Marija 4 — Zivković Kata 1 — Zivković Matija 2 — Zivković Luce 1 — Zivković Marija 3 — Mihajević Pera 2

— Zivković Jela 1 — Andabaka Nikola 1 — Malivuk Petar 2 — Trbljan Daško 1 — Kojundžić Božo 1 — Zurić Ivkovića 2 — Jakelić Ilija 1 — Jakelić Ana 1 — Jakelić Jure 2 — Jakelić Cvita 1 — Jakelić Tomica 1 — Pleadin Božica 1 — Pleadin Kata 1 — Petrović Ante 1 — Petrović Marija 1 — Petrović Ante 1 — Dželalija Ante 1 — Zoričić Manda 1 — Zoričić Miško 1 — Zoričić Marija 1 — Zoričić Marta 1:20 — Zoričić Cvita 1 — Zoričić Ika 2 — Petrović Ivan 1 — Zoričić Nikola 1 — Zoričić Jela 1 — Kević Petar 1 — Kević Simo 1 — Mujan Josip 1 — Kašić Simo 1 — Kašić Spiro 1 — Kašić Filip 2 — Kašić Mara 1 — Kašić Josip 1 — Kašić Ana 1 — Asanović Kata 1 — Asanović Tomica 1 — Asanović Todor 1 — Asanović Joko 1 — Colak Todor 1 — Beader Nikola 1 — Mtnarik Josip 1 — Deur Mihovil 2 — Vidošević-Ceča Marko 1 — Endlicher Josip 1 — Verderber Alois 2 — lonke Josip 2:12.

Solin, sakupljeno po oružn. post.: kr. 117 — *Radučić*, 292:90 — *Kievo*, 152:50 — *Skradin*, 162:20 — *Kistanje*, 1000 — *Mrcine*, 5:60 — *Novalja*, 123:48 — *Kričke*, 216:40 — *Vodice*, 132:81 — *Polča*, 151:60 — *Siverić*, 120 — *Sinj*, 76 — *Starigrad*, 76 — *Ra-
zvagje*, 258:50 — *Preko kod Zadra*, 779:74 — *Vis*, 40. — *Donji Humac*, župski ured, sakupljeno kr. 150. — *Imotski*, mjesni odbor sakupio kr. 228:75 od raznih sadioca duhana i baš: sela Runović kr. 88:05 — *Dodablj* 46:65 — *Slivno* 42:60 — *Vinjane donje* 24:90 — *Droložac* 13:10 — *Rašćane* 12:50 — *Lokvičić* 0:95.

Zadar, zem. oružn. zapovjedništvo, sakupljeno od oružn. postaja kr. 4000:73, i baš po oružničkoj postaji u *Kistanju* kr. 1523:26, a darovaše: *Čulić Z.* opć. upravitelj kr. 60 — *Parač* Simo, c. k. sudac 6 — *Tauzović D.r* Jovo 8 — *Cippico* pl. Julie 9 — *Zamola Narciso* 6 — *Podivin J.* 8:40 — *Olučić N.* učitelj 22 — *Dr. Novaković* 4 — *Jelača*, župnik 2 — *Franotović F.* bilježnik 8 — *Romić N.* oružn. stražmašter 42 — *Čuča B.* nasl. stražmaš. 9 — *Janković N.* posjednik 44 — *Perić J.* privat 30 — *Martić D.* posjednik 36 — *Malešević T.* trgovac 68 — *Budimir M.* trgovac 46 — *Bošković V.* sudski oficijant 46 — *Kučica J.* općinski kancelista 9 — *Kalić Lj.* trgovac 2:20 — *Segan L.* trgovac 32 — *Sulentić M.* 6 — *Grulović J.* 14 — *Janković S.* 10 — *Janković D.* 14 — *Malešević M.* trgovac 8 — *Kavana* 12:40 — *Gostiona Janković Petra* 3 — *Cvje-
tković B.* trgovac 4 — *Odlomak Bjelina* 170:96 — *Odlomak Dobropoljci* 98:10 — *Odlomak Kistanje* 321:90 — *Odlomak Nunić* 128:30 — *Odlomak Kološac* 37.

„BLANKA“

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun. Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 đkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3³/₄ kamata.

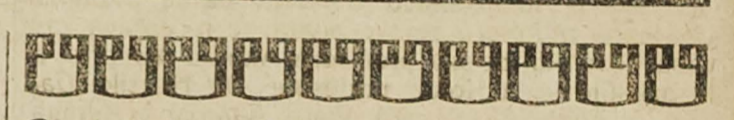

Ratni invalid traži se za privremenog uzničkog nadziretela kod č. k. zemaljskog suda u Zadru. Uvjeti: da je po zanatu knjigoveža, plata 2.80 Kr. na dan i 25 Kr. na mjesec ratnog doplatka i odijelo po propisu. — Obratiti se na pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalidi traže se za orkestar gradskog kazališta u Varaždinu, i to: I. violinistu, I. violistu, I. čelistu, I. flautistu, I. oboistu, I. fagotistu i I. i II. cornetistu. — Uz ovu službu mogli bi biti namješteni kao pisari, poslužnici ili što slična. Prijave: Pokr. dalm. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Fratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornate. *Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest. Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.*
ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.
CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — *Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20. Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti Turchi 1870 da f.chi 400. Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8. Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.*
ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.
RILASCIÀ Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.
ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.
ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Ratni invalid se traži za općinskog redara u općini u Obrovcu, koji će vršiti i službu ovrhovoditelja. Uvjeti: sposoban za hodanje, poznavanje hrvatskog jezika u govoru i u pismu. *Beriva*: 960 kr. na godinu, 100 kr. za službeno odijelo i oko 1000 kr. kao ovrhovoditelj općinskih nameta. Prijave do konca srpnja: Dalm. pokr. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalid se traži kao nadglednik za imanje kod Knina. Prednost imaju praktični vinogradari i oženjeni. Ima stan u naravi, a platu po pogodbi. Prijave: Dalm. pokr. povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u Zadru.

Ratni invalid Ratni invalid traže se za trgovačkog pomoćnika i vrtlara u Gružu (kod Dubrovnika). Uvjeti: za trgovačkog pomoćnika: poznavanje hrvatskog i njemačkog jezika, oženjen, dobra ponašanja i osobita povjerenja, a za vrtlara: uz dobro ponašanje da je vješt u svojoj struci. Zahtjevi plate i ponude „Pokrajinsko povjerenstvo za skrb oko ratnih invalida“ u Zadru.

Šode kauštike
u bačvama od okolo 400 kg. prodaje uz najniže dnevne cijene tvrdka
Marcello Pattiera
Zadar
Brzjaviti: PATTIERA - Zadar.

Oglas.
Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.
ODBOR.

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština
MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 5 do 15 h. — Školskih potrepština osobito Zadačnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za irgovece. — Mapa za pisma 10 kuv. i 10 listova crt. 20—25 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5—6. — Cigaretnog papira: «Riz Abadie» I. 60/100 Kr. 10.50, II. 100/100 Kr. 8.50. «Austria» 100/80 Kr. 4.50. «Samum» II. 120/80 Kr. 8.80. — Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Smalliranih tablica za groblje sa i bez fotografije

== za dućane i za urede. ==

Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.

Disači stroj «Meteor» Kr. 480 takogjer hrv. pismom.

Pečata od gume i mjedi.

Novosti! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kruna 3:50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 7, 8, 9, sa gvozdnom žicom 3 m/m kg. K. 7.80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osjguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtke Michele Truden, Trst. — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtke Miho Sez, Dubrovnik. — Preuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.

Poveljeni trgovačko-pomorski mešetar.

Pa renje, ku doprijeti som pro ili posrć Svetog ruku obe ih prima ruku i p gija sna prosićki ali do M osvojeni njega ša že, jer s već da s Utopit č naca izv se; moj na život sarvan p bazaj, sl ne zaba Kr. zakvačil ponosa, losti — rotinje, upri prs ćeljade